

PETER FOERTHMANN

AAMULEHTI kertoi viime elokuussa Tapio Lehtisen Golden Globe 2018 -matkasta ja siitä, miten hän sai pitkällä yksinäisellä purjehduksella apua radioamatööreiltä. Linkki juttuun löytyy tämän jutun verkkoversiosta osoitteesta aamulehti.fi/kulttuuri.

Yksinpurjehdus-kilpailusta syntyi kiehtova kirja

Tapio Lehtinen on purjehtinut yksin kilpaa maapallon ympäri ja Ari Pusa kirjoittanut hänen kokemuksensa hienoksi teokseksi.

KIRJAT

Tapio Lehtinen ja Ari Pusa:
Yksin seitsemällä merellä
★★★★★
Docendo Oy 2020.
240 sivua.

● Olen lukenut purjehduskirjallisuutta yli 50 vuotta. Käsiin on osunut monia kiinnostavia alan teoksia, mutta todella loistavia suomenkielisiä purjehduskirjoja olen löytänyt vain kaksi. Ne ovat kumpikin käännöskirjallisuutta. Jos on halunnut ymmärtää, mistä purjehtimisesta on kyse

ja miksi se on niin kiehtovaa, selitykset ovat iän kaiken löytäneet **Henrik Ramsayn** kirjasta *Purjehtijan muistelmia* ja **Joshua Slocumin** teoksesta *Yksinpurjehdus maapallon ympäri*.

Yhdysvaltalainen merikapteeni Joshua Slocum purjehti ensimmäisenä ihmisenä yksin maailman ympäri vuosina 1895–1898 ja tallensi kokemuksensa kirjaksi *Sailing alone around the world*, joka julkaistiin vuonna 1900. Slocum kokee matkallaan seikkailuja ja vaikeuksia, mutta selviytyy neuvokkaasti ja kertoo tapahtumista koruttomasti.

Henrik Ramsayn vuonna 1946 ilmestyneen teoksen nimi on alkukielellä *Sommar och segel*. Ramsay oli jatkosodan vuosien ulkoministeri, joka sodan jälkeen joutui Neuvostoliiton painostuksesta vankilaan yhtenä niin sanotuista sotasyysilteisistä. Hän kirjoitti purjehdusmuistelmansa vankilassa. Varmaan siksikin ne ovat ylistys purjehtimiseen liittyvälle vapauden tunteelle. Ramsayn teksti välittää myös historiaa ja

kulttuuria. Hän esittelee persoonia, kertoo anekdootteja, siteeraa runoja.

Hieman kärjistäen voisi **Lasse Mårtensonia** mukaellen todeta, että kaikki muu purjehduskirjallisuus kuin Ramsay ja Slocum on ollut turhaa...

NYT KÄSIINI ON vihdoin osunut uusi purjehduskirja, jonka voin hyvillä mielin sijoittaa hyllyyni Ramsayn ja Slocumin seuraksi. Tämän loistavan kirjan tekijät ovat **Tapio Lehtinen** ja **Ari Pusa**.

Heistä edellinen on purjehtinut yksin kilpaa maapallon ympäri ja jälkimmäinen kirjoittanut edellisen tarinat ja kokemukset teokseksi, joka hienolla tavalla yhdistää Ramsayn ja Slocumin muistelmien ominaisuudet.

Miesten kirjan nimi on *Yksin seitsemällä merellä*.

Tapio Lehtinen seilaa edeltäjiensä hengessä ja viehättävästi samassa tyylissä. Hän on purjehtimassa yksin kilpaa maailman ympäri, mutta tekee samalla matkaa itseensä.

Lehtinen osallistui Golden Globe 2018 -purjehduskilpailuun, joka toteutettiin lähes samanlaisin välinein kuin edellinen Golden Globe -kilpailu tasan 50 vuotta aiemmin.

Kisa oli kova: mukaan lähti 18 purjehtijaa, mutta vain viisi suoriutui maaliin asti.

Lehtinen on yksi viidestä, mutta pääsee perille viimeisenä vasta lähes neljä kuukautta voittajan jälkeen. Hän oli vesillä 322 vuorokautta käymättä välillä maissa.

Hänen hitaan vauhtinsa syy ovat veneen pohjaan kiinnittyneet hanhenkulaäyriäiset, jotka toimivat jarruina.

Kilpapurjehtijana Tapio Lehtinen on harmissaan väärästä myrkkymaalista, joka ei estä äyriäisiä, mutta ei anna tämän pilata suurta seikkailuaan. Merellä ja veneessä on niin paljon muuta, joka korvaa menetyksen.

TARKKAILTAVANA ON luonto, hoidettavana arjen toimet, luettavaa valtava venekirjasto.

Lehtinen käy läpi **Erik Tawaststjernan** Sibeliuksen kirjat ja kuuntelee C-kasettia aina sitä musiikkia, josta sillä hetkellä lukee. Hän hoitelee **Marcel Proustin** kymmenosaisen *Kadonnutta aikaa etsimässä*, **Joseph Conradin** tuotannon, **Volter Kilven** *Alastalon salissa* ja muutkin kotikirjastonsa lukematta jääneet opukset. **Lauri Viidan** runoihin hän palaa monesti, ja väläyttää omaakin runomuistiaan.

Lehtinen ja Pusan kirja on myös ystäväyden ylistys. Suomalaiset radioamatöörit ovat Lehtisen yh-

teys maailman meriltä Suomeen ja niin tärkeä linkki, että kun yksi yhteydenpitäjäperhe on yllättäen vastassa kisan maalissa Ranskassa, kipparin silmät kynneltävät liikutuksesta.

Sitäkin purjehtiminen tarjoaa – tunnetta. Se saattaa olla myös hauskaa. Kun hanhenkulaat ovat estäneet verisimmän kilpailemisen, Lehtisestä kuoriutuu jopa huumorimies.

LEHTINEN JA PUSA osaavat tuoda esiin myös sen, että parhaimmillaan purjehtiminen on jotain erityistä. Se on tietysti arkinen tapa liikkua, mutta silti jollakin tavalla ylvestä.

Yksi keino tämän erityisyyden ylläpitämiseen on perinteiden noudattaminen.

Tuntuu mukavalta lukea, että Lehtisellä aihepiiri on hallussa. Lähestyessään Kap Hornia hän laittaa perään liehumaan pursiseuransa NJK:n lipun ja mastoon Merikarhujen viirien. Niemen kohdalla hän skoolaa paitsi perheelleen, tukijoilleen ja ystävilleen myös ”purjelaivojen kuninkaalle” **Gustaf Eriksonille**, jonka laivat seilasivat tätä samaa reittiä.

Kap Hornilta Lehtisen matkaan lähtee muistoksi pullollinen merivettä, josta hän kotiinpaluun jälkeen käy kaatamassa lorauksen Eriksonin haudalle Maarianhaminassa.

Juhlallista.

Onpa hienoa, että purjehduskirja voi olla näin moniulotteinen.

HANNU HYTTINEN